

БЕОГРАД - Професор на америчком универзитету Колумбија и добитник Нобелове награде за економију Џозеф Штиглиц поручио је Европској унији да мере штедне које примењује доказано имају штетне последице и да ће је то упропастити.

Он наводи неспорне чињенице да су све земље ЕУ на ивици економске стагнације, ако не и нове, треће узастопне рецесије, да већина земаља ЕУ још није достигла преткризни ниво БДП и да је стопа незапослености изузетно висока, а међу младима алармантна.

Према Штиглицовој рачуници, БДП еврозоне је данас 15 одсто мањи него што би био да није било кризе 2008. године. То конкретно значи да је од почетка рецесије изгубљено 6.500 милијарди долара, а само ове године, тврди Штиглиц, изгубљено је 1.600 милијарди, преноси Index.

Инвестиције, које се покушавају подстаћи улагивањем крупном капиталу, не могу, каже Штиглиц, спасити европску економију.

"Државе се надају да ће ниже пореске стопе за корпорације стимулирати инвестиције, што је обична глупост, јер инвестиција нема због недостатка потражње, а не због високих пореза", тврди Штиглиц.

Угледни нобеловац наводи да је смешна тврдња заговорника штедне да је она успешна

и да се то види из чињенице да економија више не иде низбрдо.

Ако је то критеријум по којем ћемо се равнати, онда можемо рећи и да је скок с литице најбољи начин силаска низ планину, иронично је коментарисао Штиглиц.

Он за наметање мера штедне оптужује Немачку и истиче да то утиче не само на ширење осећаја безнађа у читавој ЕУ, већ условљава и слабљење демократије.

Када грађани стално гласају за промену политике - а мало која политика им је битнија од оне која утиче на њихов животни стандард - а говори им се да се о економским питањима одлучује негде другде, трпе и демократија и вера у европски пројект", тврди Штиглиц.

Он као пример наводи Французе, који су на изборима дали глас наводно социјалистичкој влади Франсоа Оланда, који им је обећао да ће повећати порезе најбогатијима и буџетску потрошњу, како би се олакшао живот најсиромашнијима и подстакла економија.

Резултат је управо супротан: француска влада смањила је пореске стопе за велике корпорације и кренула у смањење буџетске потрошње. Оланд је због тога најнепопуларнији председник у историји Француске и једина утеха му је тапшање по леђима немачке канцеларке, каже Штиглиц.

Свој утицај Немачка на сличан начин покушава да искористи и у Италији, коју тера на масовну приватизацију, али премијер Матео Ренци за сада се, пише Штиглиц, томе успешно одупире "јер има довољно здравог разума да схвати да распродаја државне имовине дуготрајно нема превише смисла".

Такве одлуке, тврди Штиглиц, морају се заснивати искључиво на томе хоће ли грађани од њих имати користи или неће. А историја је показала да неће.

(Фонет)